

Előfizetési ár:

belyben, házhoz hordva
Negyedévre 2 korona.
Félévre 4 korona.

Vidékre postán küldve
Negyedévre . . . 3 kor. 50 fl.
Félévre 7 kor. — fl.

Egyes szám ára 2 fillér.

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

Megjelen minden nap,
hétfő és ünneputáni nap
kivételeivel.

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:
Budai-nagy-útsza 151. sz.
hova a lap szellemi és anyagi
részére vonatkozó összes
dolgok intézendők

Kiadó:
a Rézvény-nyomda.

Gyermekvédelmi rendszerünk reformja.

Irta: Ruffy Pál.

IV.

Az állami gyermekvédelem oly emberanyagot nyerne, mely kizárólag az övé, melynek életcélját lejjebb belátása szerint minden külső beavatkozás nélkül szabadon irányíthatja. Mert ha a felvétel csakis a társadalmi közremunkálás cselekvőségén átszűrt emberanyagra szorítkozik, az állami kötelekbe veendő gyermek legnagyobb részét a szülői befolyástól teljesen elszadt gyermekek képeznek. Énnélfogva az államilag gondviselt gyermekek elhelyezése és elosztása az egyes menhelyek között, teljesen az állami gyermekvédelem étdekeihez fűződő államigazgatási, társadalompolitikai és közgazdasági érdekek figyelembevételével történhetnek. A menhely pedig meg lenne kimélve attól a zaklatástól, aminek ma kitéve van azért, mert a gyermek hozzátartozóinak minden kívánságát, mely a gyermeknek melyik menhelyben, mely telepen, mily családnál történő elhelyezését is irányítani akarja, — hivatalos eljárás tárgyává tenni tartozik.

Mert ha a szülő tudja, hogy teljes anyagi tönkrejutása folytán, vagy azért, mert a családföntartót elveszítette, gyermekét az államnak odaadni

kénytelen, csak akkor fog lemondani, midőn a családi kötelekben állóknak, a helyi közéletnek, a társadalmi jótekonyságnak minden segélyét már kimerítette és ha odaadja, megnyugszik abban a tudatban, hogy gyermekének elete érdekében cselekedett, hogy a saját lelki keserűségét elszenvedni, fájdalmát megfékeznie kell.

Az ilyenképpen állni kötelekbe kötelekbe vont gyermek kizárólag a lelkiismeretes, ügybuzgó és a hozzáutalt gyermekeknek összes érdekeit lelkén viselő igazgatónak gondozása alá kerülne, aki minden irányban teljesíthetné a gondos atyának tisztét. Ha a cikkíró ur panaszkodik, hogy az árvaszékek nem rendelkeznek oly egyénekekkel, akik a gyámság viselésére valóban alkalmasak, úgy megnyugtathatom, az állami gyermekvédelem kötelekben álló gyermek gyámjává nevezék ki a menhely igazgatóját, ez nem fogja a gyári rendelvényt az asztal fiókjába zárni. Az igazgató, mint gyám intézkedni fog szakértelemmel megfontolással, hogy a gyermek oly ellátásban részesüljön, mely lelki és testi képességeinek teljesen megfelel. Kiválaszthatja a legjobb belátása szerint a gyermek számára legalkalmasabb nevelőszülőt. Így és csakis így alakulhatna ki nevelőszülő és a gyermek között a kizárólagosan vonzódon alapuló belső viszony; erőteljeseb-

ben mint ma, midőn a nevelőszülőnek ki a hozzáadott gyermeket szívből megszerette, folyton aggóonia kell, hogy a vérszerinti anya a gyermeket tőle elviszi, hogy pedig ez meg ne töeténjek, kénytelen az ily vérszerinti ugyan, de nem szíve szerinti anyának zsarolásait, inzultusait elszenvedni

Így, külső akadályok leküzdése nélkül sok esetben fogjuk elérni, hogy az állam oltalmába vett senki gyermeket nemes lelkű emberek örökbe fogadják. Ez által, mint cikkíró ur találoán mondja, a menhely valóban befejezi hivatását és ezzel beszámolna a legnagyobb sikerrel.

Az örökbefogadás előmozdítását azonban mi társadalmi uton óhajtanók rendezni, mert erre az államigazgatás az ő nehézkes eljárásánál fogva nem képes. De erről más alkalommal.

A menhely igazgatójának képezni feladatát a gyermek érdekeinek képviseletében szembe a természetes apával is föllépni és így az állami gyermekvédelem nem lenne kitéve annak, hogy az apasági kereseteket tudtán kívül megindítják, befejezést nyernek és a megállapított tartásdíjakat a nemeslelkű ügyvéd közremunkálásával a saját gyermeke iránt kegyetlen és a feslett életben teljesen elmerülő anya léna kedvteléseire elpazarolja.

Jól tudjuk, hogy cikkíró ur magára a szervezett társadalomra akarja

T Á R C A.

Emlékezéseim.

IV.

(1850—1854)

1853 tavaszán Ferenc József császár meglátogatta az új klosterbrücki mérnöki akadémiát: gyönyörű szép fiatal ember volt, én először láttam őt közletről. Mikor az osztályokat bejárta, a tanár az 5 ik évfolyamban, amelyben akkor a negyedik voltam, engem hitt fel, a magas analízisből és egy matematikai tételt fejtetett ki velem. A tanár mindig közbe akart szólni, hogy a maga tudományát fitogtassa, mint azt sok tanár szereti tenni, de én nem engedtem szóhoz jutni, hanem folytattam előadásomat meg a táblán számításaimat és látván, miszerint a király már türelmetlenül feszkelődik, hamar végeztem, azt mondván, ha ezen számítás megcsináljuk, ez és ez lesz az eredménye, mire a király megelégedetten bólintott. Ugyan ezen alkalommal Trattner altábornok, az akadémia igazgatója, bemutatta ő felségének unokaöcsését, a már fentebb említett Károlyit, mint az osztálybeli másodikat, mire a császár olyanképen mosolygani látszott, mintha azt akarná mondani: könnyű neki rangban másodiknak lenni,

ha a nagybátyja az akadémia paranesnoka. De ugylátszik a tábornok is eltalálta a király gondolatát és hozzátevé: „másodiknak találtam, mikor az akadémiaiba jöttem.” A császárlátogatás egyéb mozzanatai a rendesek voltak: parádé, menetelés stb.

Ezen időben Károlyi és én összeállítottunk és kiadtunk egy könyvet matematikai tételek és különféle tudományi jegyzetek gyűjteményét, mely az öreg Károlyi nyomdájában Budapesten ki lett nyomtatva. Az akadémiai élet a szigorú katonai fegyelem dacára sok kellemes emléket hagyott hátra: több ottani társammal barátságos viszonyban maradtam egész életünkön át és olyanok is, akikkel hosszú évek múlva találkoztam megint, mind szíves emlékezetükben megtartottak engem.

1858 őszén csak rövid szünidőnk volt és nem futotta volna ki a hosszú utat Szepességre megtenni, hol nagyanyám és atyám laktak, azért arra a pár szabadnapra Olmützbe mentem, hol testvérbátyám, Aladár, ki egy év előtt szintén a mérnöki akadémiából mint hadnagy kilépett volt, a műszaki csapatoknál szolgált. Éppen akkor ott nagy katonai gyakorlatok tartottak. A mi királyunk vendégül fogadta Miklós cárt és Vilmos porosz hereceget, a későbbi német császárt, kik szintén oda jöttek. Alkalmam volt a nagy sátoztábori, melyben 50,000 ember volt elhelyezve, a díszszemlét és az első aknafelrobbanást elektrikus szikrával, me-

lyet a mi kémia tanárunk Ebner báró őrnagy, mint új találmányt ő felségeknek bemutatott, látni. A legérdekesebb azonban Miklós orosz cár megérkezése volt Olmützben. A mi uralkodónk behozta az orosz császárt a vasutról a városba az érseki palotába, ahol a felségek szállva voltak; a szűk téren a palota előtt egy század Miklós vértés, mind érmekekkel bíró marcona altisztek, gyalog fel volt állítva. Mikor a két uralkodó megérkezett, megtekintették a díszszázadot és azután ez eléptetett előttük. Miklós cár akkor a négyes sorban menetelő század élére állott, maga is osztrák ezredének egyenruháját viselte, kardot huzott, és a mi királyunk előtt tisztelgve, eléptetett. Én ezen jelenetet a legközvetlenebb közletről láttam, sikerült a felségekkel szemben elhelyezkednem és a szűk helyen mindent jól kivehettem. Ferenc József ezen udvariassági aktusnak, mely akkor nem volt oly általános szokás fejedelmek közt, mint ma, látszólag nagyon megörült; kipirult arccal elébe ment az öreg cárnak, a kitüntetést megköszönni és kétszer megölelte egymást a két uralkodó. De ezen barátkozás és kölcsönös előzékenységek dacára az orosz politikának nem sikerült célját elérni, tudniillik Ausztriát keleti politikájának megnyerni. Az orosz-török háború a tél folytán kitört, Ferenc József azonban nemcsak nem lett szövetséges az oroszoknak, hanem fenyegető neutralitást tanúsított. A híres osztrák halátlanság!

ruházni a házi segélyezés feladatát, de vajjon képnés lesz-e az állam a saját saját fogyatékos erejével ezeket a társadalmi alakulatokat úgy segélyezni, hogy ezek azt a feladatot teljesíthessék?

Nem lesz képes, mert a gyermekvédelem ilyen alapokon nagyobb költségeket okozna, mint amily költségekbe az állami gyermekvédelem ma kerül, midőn a gyermeket kiszakítjuk a családból, hogy megmentjük, a csalágot pedig sorsára bizzuk.

De haa rendelkezni is ily hatalmas erőforrásokkal, képesek leszünk e mi törvényhozás által megalkotandó szegényügyi szerves igazgatási rendszer nélkül a gyermekvédelmet ily alapokra föktetni?

Nem leszünk. A társadalom összes intézményei, a maguk önkéntes és fegyelmi hatóság alatt nem álló tisztviselőivel ezt a feladatot gerincezet nélkül, amelyhez tapadjon, megoldani nem lesznek képesek sohasem. De ne is kívánjunk ennyit tőlük.

Kétségtelen az is, hogy a rendszernek megvalósítása esetén szaporodnék a gyermekhalandóság, magzatelhajtás és szaporodnának a gyermekgyilkosságok bűnesetei is.

Az átmeneti jellegű gyermekvédelem ugyanis éppen azért, amire a cikkíró is nagy súlyt helyez, hogy a családi kötelek fentartsa, nem bírna megakadályozni, hogy azokat a csekély haviösszegeket a családfontartó ne az egész család család érdekében használja föl. Ezt megakadályozni nem is lehetne. A segélyösszeg elmenne házbérre, szatócscsámlára, sztrájkra, talán korcsmai szórakozásra is, mert ki ellenőrizné az atyát. A gyermek éhen maradna.

Szaporodnék a magzatelhajtás is, mert az a szerencsétlen anya, aki ma erkölcsi bukásának a tudatában van, szégyenérzetében irtóznék attól, hogy

Az utolsó 1853-54-iki tanév kelleme és hamar mult; sokat lovagoltunk, terepfelvételeket csináltunk, nagyobb kirándulásokat tettünk és végre két hónappal előbb, mint rendszeren végeztük ezen évfolyamot. A fentemlített fegyveres sem legesség folytán tudniillik Ausztria 1854 tavaszán mobilizált két nagy sereget; az egyiket a délkeleti batárszéléken, a másikat Galiciában állította fel. Ez okból tisztekre szükség lévén, az akadémia hatodik osztályát augusztus helyett már júniusban kimustrálták, és 1854 június 15 én lettünk hadnagyokká a műszaki csapatoknál ki-nevezve, számszerint 26 an. Tavalý 1904 március 15 én ünnepeltük kilépésünk 50 éves jubileumát azok, kik még életben voltunk. A hat még élő bajtárs közül hárman találkoztunk Bécsben: Peche altábornagy jelenleg Grácben lakik, Polcer nyugalmazott alezredes Bécsben és én, ki fájdalom, már mint főhadnagy elhagytam a szolgálatot. Az Akadémia-templomban istentiszteleten veittünk részt és azután az akadémia parancsnoka vezetése mellett megnéztük a helyiségeket, hol ifju éveink egy részét töltöttük. Végül mindhárman együtt lefénképeztettük magunkat és a Meissl-szállóban megebédeltünk. Ezzel anticipáltam elményeim leírását 50 évvel és folytatni fogom boldog hadnagyú remniscenciáimat.

Berzeviczy Egyed.

gyermekével a saját községi kötelekétől, a saját helyi jótékonyágától kérjen segélyt. Ma abban a tudatban folyomodik az állami gyermekvédelemhez, hogy a botlása által reá zuduló becsméréstől, üldözéstől, meggyalázástól a gyermekmenhelynek szent temploma megoltalmazza. Mert a mi menhelyeink valódi menedékházak, olyanok, mint az emberiség aranykorának szent berkei, azilumai, olyanok, mint a középkor templomai. Ezekben nyilatkozik meg teljes erejével az a liberális szellem, mely a társadalmi különbözeteket nivellálja.

Azok az előnyök, amelyek egyrészt a család együttartása érdekeit, másrészt a gyermekvédelem költségeit viselő országos alapnak tulterheltségét előtérbe állítják, meg nem dönthetők.

Az eszme föl van vetve, ne ejtsük el. Hárítsuk el az akadályokat, amelyek érvényesülését gátolják, mert ha ily irányban munkálkodunk, egy célt mindenestre meg fogunk közelíteni s e cél az ország szegényügy-igazgatásának rendezése, illetőleg annak megteremtése.

A cikkíró ur hasznos és jó munkát végzett. Az a mag, amelyet elültetett, minden bizonynyal gyökeret fog verni és meg fogja hozni gyümölcsét.

Hirek az országból.

= Felsőbb szőlő- és borgazdasági tanfolyam. A földművelésügyi miniszter pályázatot hirdet a székesfővárosban szervezett felsőbb szőlő és borgazdasági tanfolyamra. Ennek a tanfolyamnak egy évi idő a tartama s november hónapban kezdődik. Olyan pályázókat vesznek fel, akik a magyaróvári gazdasági akadémiát vagy valamely gazdasági intézetet jó sikerrel végeztek el és kifogástalan egészségűek. Vannak egész (100 korona) és fél (50 korona) segélydíjak, amelyet az illetők havonként kapnak. A pályázati kérvényeket szeptember 10 ig lehet — a földművelésügyi miniszternek címzetten — ahhoz a gazdasági intézeti igazgatóságához nyújtani, ahonnan a folyomódó a bizonyítványt szerezte.

= A magyar nyelv a morva iskolákban. Egy fővárosi lap ma azt a hihetetlenül hangzó hírt hozza, hogy a morva tartománygyűlés elé legközelebb törvényjavaslat kerül a magyar nyelv oktatásáról. A javaslatot azzal indokolja a benyújtó képviselő, hogy az érintkezés a két ország között olyan élénk, hogy a jövő nemzedék számára nagyon kívánatos a magyar nyelv ismerete.

= Borforgalmunk emelkedése. Az év első felének vége felé borforgalmunkban az a nevezetes jelenség volt észlelhető, hogy úgy a behozatal, mint a kivitel felendült. Az import Olaszországból, júniusban kerek 2200 és Ausztriából 900 métermázsával emelkedett. Kivitelünk, különösen Ausztriában 3000 métermázsával volt nagyobb, mint a mult esztendőben. A behozatal értéke az idej első felében 2.4 millió, a kivitelünké pedig 12.1 millió korona volt. A mult évvel szemben borforgalmunk mérlege 76,465 métermázsával javult. Az olasz borvámzáradék megszüntének jótékony hatása mind érezhetőbbé válik. Az értéket illetőleg kivitelünk már csaknem háromszor akkora, mint behozatalunk s már az első felében megütötte a 12 millió koronát.

NAPI HIREK.

Augusztus végén.

Oh igen, még nyílnak a völgyben a kerti virágok. De hála az égnek, hogy még nem szeptember, hanem csak augusztus járja a végét, e kerti virágok nyíladozásán és a nyárfa zöldelésén kívül egyéb is vidítja ma még a halandó szívét.

Igy például nemesak a nyárfa zöldel mostanában az ablak előtt, hanem ott zöldel a szomszédom által elfogyasztott görög dinnyének a haja is. S noha a hó még nem takarja el a bérci tetőt, nincs az a Monte Rosa, amelyet csuesig eltemetni nem volna képes Kecskemét pora. Jól is tudják errefelé porunknak ezt a vágyát, hogy magasba tör, méltányolják is s éppen ezért nem locsolják a világ minden kincséért sem az utcákat. Sőt a hatóság, hogy a pornak égnek szálltát példaadás végett az ifju nemzedék ambiciójának fokozására is felhasználhassa, nem is akkor végezteti az utcák söpörtetését, — amelynek helyi systemje tudvalevőleg kitűnő szer arra, hogy a szemét otthagya mellett a por alaposan felkavartassék, — a mikor senki sem gyönyörködhetne a folyamatban, t. i. éjjel, hanem főkép a déli órákban, amikor a hivatalból kiszabaduló tisztviselő- és a hazamenő iskolásfiúknak egyformán része lehet a nemes művellet feletti gyönyörben s okulhat mindenki, hogy miképen is mégyen az a bizonyos „ad astra“ törekvés. Ki ütközne meg ilyen előnyök mellett ama jelentéktelen semmiségen, hogy az arra menők szemé-szájja tele lesz holmi kedves maradványokkal? Elhull a virág, eliramlik az élet, de megmarad az értékes tanulság. S ez a fő.

Bizony természetes is ezek után, hogy vigan élünk mi mindannyian így augusztus vége felé. Egyformán rajongunk az utcaseprés híres-neves munkásaiért, mint a dinnyefogyasztó közönség ama derék tevékenységeért, hogy amit meghagyott a nemes gyümölcsből, embertársai vidítására az utcára hajítja. Kéjes érzettel szívjuk be a kedves port s a helyett, hogy valamely nemrég elhunyt közeli rokonunk sirja fölébe omolnánk, avagy fejfájára sötét lobogókat akasztanánk, amint az szeptember végén szokás, vigan járjuk a szüu indiának fegyvertáncát a dinnyé maradványok felett. Engem ugyse, ahol ilyen rend, esend és tisztaság van, mint nálunk, hiába kopogtat az ajtón a tifusz. Ekkora piszoktól még az is megijed. (K-r)

○

Kecskemét, augusztus 29.

— Esküvő. Táplánfai Polányi Mihály kir. betétszerkesztő-telekönnyvezető szeptember 9 én d. e. 11 órakor tartja a nagytemplomban esküvőjét Kovács Vilma urileánnyal, a helyi társaság egyik legkedvesebb és legbájosabb tagjával.

— Mozgalom a városi törvény megalkotása iránt. Már két esztendővel ezelőtt széleskörű mozgalom indult meg a vidéki törvényhatóságok, illetve városok kebelében az iránt, hogy a kormány a városok közigazgatási reformját sürgősen rendezendő belügyi kérdésnek tekintve, a külön városi törvény megalkotása iránt javaslatot terjesztszen a parlament elé. Ez a kérdés azonban éppen az utóbbi esztendőben feledésbe merült. Kolozsvár ismét

fölvette az eszmét, hogy amit a városok eléggé föl nem karoltak, azt csinálják meg a törvényhatóságok fejei. Kolozsvár város éppen ezért memorandumot szerkesztett, melyet megküldött a vidéki városoknak a következő határozati javaslattal: Mondja ki a törvényhatósági joggal bíró városok polgármestereinek értekezlete, hogy a parlamentáris kormány kinevezése után azonnal feliratot intéz a magyar országgyűlés tisztelt képviselőházához és a magas kormányhoz az iránt, hogy a városok közigazgatásainak reformját az elsők között rendezendő belügyi kérdésnek deklarálva, mielőbb külön városi törvény alkottassék s egyidejűleg a városok az állami közigazgatási feladatok végzésével járó terhektől felmentessenek, illetve azokért oly módon kárpótolassanak, hogy akár a megtakarítás, akár az államsegély elsősorban a városi alkalmazottak megfelelő javadalmazására és esetleg más közszükségletek fedezésére legyen fordítható.

— **Az új színi-évad.** *Bihari Ákos*, az új színház igazgatója, mint a polgármesterrel már most végleg megbeszélte, október 14-én fogja megnyitni az új színi-évadot. A társulat azonban már október elsejétől fogva teljesen együtt lesz és két hétig készülteket fognak tartani, hogy minél jobb műsorral állíthassanak be hozzánk. A megnyitói előadásban az igazgató fogja köszönteni a közönséget, azután bemutatják *Kernernek azt a Magyar zene* című melodramját, mely a magyar zenét ismerteti legrégibb kezdetétől egész máig s amelynek erős hazafias tendenciája miatt tudvalevőleg Kernernek a honvédségtől távoznia kellett. Noha a társulat szervezése már teljes, Bihari még mindig arra törekedik, hogy kedves meglepetésekben részesítse a közönséget s ezzel hálálja meg azt a bizalmat, melyet neki ismeretlenül előlegeztek. Így még mindig tárgyalásokat folytat *Hettyey Arankával*, a Nemzeti Színház kitűnő hősnőjével, akit *Vécsey Ilona* mellé óhajtott szerződtetni, valamint *Sugár Arankával* is, a vidék legjobb koloraturájával, akit a Moly-társulattól *Heves* ugyan elszerződtetett, de Kecskemét kedvéért még szerződészegése is vállalkoznék. A sok fejtörésre okot adó bérletrendszer is, amint értesülünk, az igazgató a legbölcsebben, az egyedül helyes módon, *társadalmi uton* kívánja megoldani, minthogy törvény erejével, vagy statutumokkal alig lehet kényszeríteni valakit arra, hogy a megváltott bérletét hogyan használja föl; viszont kívánatos, jó előadásokkal a legerősebben hatni arra nézve, hogy a bérletet inkább keveseljük, mint sokaljuk s így ne váljanak meg tőle. A megromlott és megromlott viszonyok között mindenestre célirányos lesz az idén a bérletet 40, legfeljebb 50 előadásra meghirdetni. Amilyen jó előjelek mellett indul meg az új színi-évad, remélni lehet, hogy a maga bérletét senki se fogja al bérletbe tovább adni.

— **Hirtelen halál.** *Selyem János* II., 142. sz. a. lakos ma reggel hirtelen meghalt. A vele egy konyhát bérlő asszony a piacon járt, mikor a szerencsétlenség történt, mire hazaért, a 65 éves emberből már elszállt a lélek. Az orvosok szívszélhűdést állapítottak meg.

— **A telefonbeszélgetések rendje.** A kereskedelemügyi miniszter a helyközi és környékbeli forgalomra megállapított azon elsőbbséget, amely szerint a helyközi és környékbeli beszélgetések a helyi beszélgetéseket megelőzik, a törvényhatósági távolsági forgalomban lebonyolítandó beszélgetésekre is kiterjesztette. Ennélfogva, ha a helyi távbeszélő hálózatnak két állomása egymással beszél és ezen állomások egyikét valaki eközben a helyközi, környékbeli, vagy törvényhatósági forgalomból hívja, a távbeszélő központ a két helyi állomás közt fennálló összeköttetést a beszélőfelek előzetes figyelmeztetése után szétbontja és a helyi összeköttetést

csakis a bejelentett helyközi környékbeli vagy törvényhatósági beszélgetések befejezése után létesíti ismét. Azonban a helybeli beszélgetés megelőzi a környékbelit és az utóbbi a törvényhatósági beszélgetést.

— **Uj panasz a Tehén-utcából.** A következő sorok közlésére kértünk föl: Nagyon szomorú dolog az, hogy a tek. hatóság b. figyelmét elkerüli azon körülmény, hogy nekünk, a tehén-utcai lakosoknak, állandóan a nyitott esaterná veszélyes bűzét kell beszívunk. Nem elég e szárazságban a poros levegő, még arra is kárhoztatva vagyunk, hogy folyton a megfertőzött levegőt élvezzük, úgy az udvarunkban, mint a szobánkban, mert ablakot elvégre mégis kénytelenek vagyunk nyitni. Hozzájárul még a szikvizgyár bűzös folyadéka és egyik házban való nyersbőrök szárítása, amit más városokban a város külterületén engednek meg. Már régóta esedezünk a tek. hatóság azon intézkedéséért, hogy a esaternát leboltazzák, de úgy látszik, nem elégszik meg a jelenlegi járványból kifolyó betegségekkel, hanem nagyobb áldozatot is követel. Egy részét már egy időben leboltozták, miért hagyták hát a más részét nyitva? Bizony remek állapotokra vall ezen körülmény, mert ahol legsürgősebb intézkedésre volna szükség, csak fumigálják az adófizető polgárokat! Reméljük, hogy számtalan panaszunkat végre meghallgatják és belátják, hogy a legsürgősebb intézkedéssel késedelmüket orvosolni fogják. *Egy tehén-utcai lakos a többi nevében.*

— **Tanyák a város ellen.** Bizonyára nemesak nekünk, hanem sok másnak is feltűnt már az a sajnálatos jelenség, hogy a környékbeli tanyai nép egy idő óta nagy és fokozódó ellenséges indulatot kezd mutatni a városi, a kaputos ember iránt. Még élénk emlékezetben vannak a sűrű támadások, melyek a gyanútan majáliszókat kinn Talfájában és másutt is érték s eleget írtak akkor a dologról pro és kontra, de a baj azért nemhogy szűnik, hanem egyre növekszik. A politikai és gazdasági válság hat talán ilyen zavarólag az egyszerű, józanészű emberek gondolkozására s mindennek okát a városban, a kultúrában találják. Szinte napról-napra hallunk gyakran véres támadásokról, amelyeket a tanyaiak az ottjáró városiak ellen intéznek. Jó szóval, felvilágosításokkal, de gondos közbiztonsági intézkedésekkel is igyekeznünk kell az illetékes faktoroknak e szegényletes állapotokat orvosolni.

— **A nagykőrösi lelkészválasztás.** Tegnap dőltel végre, hogy kié legyen a nagykőrösi tekintélyes ev. ref. egyház üres lelkészi stalluma. A díszes állásra igen sok volt a pályázó s így izgalmas választásra volt kilátás, annyival is inkább, mert hírlapi cikkekben, nyilatkozatokban és társadalmi uton is hónapok óta folyt már a választási közdelem. A vasárnap délelőtt lefolyt választáson nem is dőlt el még a fontos kérdés; a szavazatok hétfelé oszlottak meg; legtöbb szavazatot Molnár Albert és Patonay Dezső kapta. A hétfőn tartott második szavazásnál Patonay Dezső szentmártonkátai lelkész lett a győztes 586 szavazattal Molnár Albert 451 szavazója ellenében. Az új nagykőrösi lelkész tehát Patonay Dezső.

— **A munkaadó felelőssége a cséplésnél.** A törvény értelmében köteles a cséplőgép tulajdonosa a gépnél dolgozó etetőt, fűtőt és a gépen álló kéveadagotát biztosítani. A közelmúltban egy eset fordult elő, hogy egy gazda egy munkást fogadott fel a géphez arra, hogy a gép alatti polyvát a dobhoz vigye fel. A munkást, ki biztosítva nem volt, baleset érte. A

királyi Kuria a tulajdonos felelősségét ez esetben is megállapította és kimondotta, hogy a polyvának felhordása és közvetlenül a gép szájánál való lerakása éppen olyan veszélyes munka, mint a gépnél biztosítandó munkások munkája. A Kuria eme határozatának ismerete igen sok gazdát kimél meg nagy károsodástól.

— **Állatvédelem — Embervédelem** címmel ügyes értekezés jelent meg Krump Miklóstól. A füzetke szerzője gazdag tapasztalatok és nagy olvasottság alapján ismerteti az állatvédő egyesületek céljait. Főképpen az állatvédelmi eszméknek az ifjuságra való erkölcsnemesítő hatását bizonyítja számos példával és kimutatja, hogy az állatvédelem az embervédelemmel karöltve jár. Az értekezés Grimm Gusztáv kiadásában jelent meg. Ára 30 fillér.

— **A Máv. vesztesége.** A magyar királyi államvasutak igazgatósága a napokban készült el a múlt évi üzleteredmény zárszámadásaival, amely a máv. kezelése alatt álló helyi érdekű vasutak bevételeit és kiadásait öszevetve, óriási deficitet mutat. A veszteség nem kevesebb, mint kerek 9 000 000 korona. A fővonalak ezzel szemben nagy és állandó jövedelmi forrását alkotják az államnak s a múlt évi eredmény is elég kielégítő. Az állam azonban a lakosság kényelmére és szükségére kénytelen a szárnyvonalakat is üzemből tartani s a deficitet a fővonalak nyereségéből fedezik.

— **Óriási dinnye.** A *Gazdasági Egyesület* helyiségének kirakatába hatalmas méretű Marsovszky-görögdinnye van kiállítva. Makkos Antal birtokán termett, sulya 14 és fél kgr.

— **Állatbetegség.** Abony község előljárósága értesítette a rkapitányságot, hogy ott a lépfene megszűnt, a zárlatot föloldották.

— **Gazdátlan karton.** A barátok templomában valaki 2 méter piros csiku kartont elhagyott. Átveheti a rendőrségen.

— **Piaci árjegyzék 1905. évi aug. hó 29-ik napján.** Tisztabuza 14.40—15.40. Kétszer 12.80—13.20. Rozs 11.80—12.20. Árpa 12.40—13.00. Zab 13.00—13.40. Tengeri kecskeméti 18.00—18.40. Tengeri bánáti 18.00—18.40. Köles 13.00—14.00. Krumpli 5.00—5.60. Széna 5.20—5.60. Szalma 2.00—2.40. Hizott sertés kilója 1.30—1.36. Szalonna kilója 1.60—1.80.

Anyakönyvi kivonat.

— augusztus 29-én.

Születések: Kucséra László ág. hitv. ev., Szepesi Julianna ref., Tóth Mária rk., Péli János rk., Csipő Sándor rk.

Halálozások: Magyar István rk. 12 hónapos, Gy. Szabó Magdolna rk. 3 hónapos, özv. Barta Kálmánné Nagy Emília rk. 59 éves, Vadkerty Péterné Kocsák Mária Terézia rk. 24 éves, Kovács Erzsébet rk. 15 hónapos, Kamasz György rk. 70 éves, Szőke Lidia ref. 14 hónapos, Péli István rk. 12 hónapos, Vég Etel rk. 12 hónapos, Almási Imréné Kovács Mária rk. 38 éves, Csaplár György ref. 88 éves.

Házasságot kötöttek: Juhász József rk. és Benkő Terézia rk.

Felelős szerkesztő:

Dr. NAGY MIHALY.

Főmunkatárs:

Dr. SZÁNTÓ KÁLMÁN.

Laptulajdonos:

a Kecskeméti Szabadelvű-párt.

Steiner Mihály

törv. sz. bejegyzett adás-vételi vállalata.

A Hegedűs-közön 1 és fél holdas veteményes föld 120 út szőlővel eladó.

A Fűzes-téren egy ház eladó.

A Széles-közön 1 hold föld, szőlő alá megfordítva, eladó.

A VII. tizedben egy ház eladó.

A VI. tizedben egy ház eladó.

Benén kb. 130 hold szántóföld, 7-8 hold szőlővel, jutányosan eladó.

A vasut mellett kész szőlő, épülettel, négyszögölenként villatelepeknek olcsóért eladó.

3 Kecskeméti Takarékpénztári, 12 Leszámitoló-Banki, 2 Központi és 2 Népbanki részvény eladó.

40-50 hold, jó szántó és kaszáló föld megvételre kerestetik.

100-150 hold elsőrendű szántóföld megvételre kerestetik.

Több kisebb-nagyobb földbirtok megvételre kerestetik. Német csergyermeket ingyen ajánlok, előre kell ez bejelenteni könyvkereskedésben.

Lakás kerestetik bérbe

Egy 4 szobás lakás, mellékhelyiségekkel, lehetőleg külön udvarral, — a törvényszéki palota közelében — folyó évi november 1-re bérbe kerestetik. Czim a kiadóhivatalban megtudható.

4026

3-1

837-1905. vgh. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a kecskeméti kir. járásbíróságnak 1904. évi Sp. I. 449. számú végzése következtében dr. Fodor Sándor ügyvéd által képviselt *Első Magyar Gazdasági Gépgyár R. t.* javára D. Kovács Lajosné Cseh Mária ellen 1000 kor. s jár. erejéig 1905. évi július hó 13-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 820 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: rozstermés és borju stb., nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kecskeméti kir. járásbíróság 1905. évi V. 1272/2. számú végzése folytán 1000 korona tőkekövetelés és eddig összesen 217 koronában bíróilag már megállapított költségek erejéig Könyvesgőn alperes 14 ik számú taryáján leendő megtartására 1905. évi szeptember hó 4 ik napjának d. u. fél 4 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. § ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. § a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kecskemét, 1905. évi augusztus 18.

Elek József

kir. bír. végrehajtó.

4027-1-1

Thiele soványító theája

ismert, hatásos különlegesség kövér emberek számára.

Egy csomag ára: **2 korona.**Kapható: **Török József** gyógyszerüzében Budapesten, Király-utca 12.**IFJ. CSIBRA JÁNOS**

ANGOL NŐI-SZABÓ

KECSKEMÉT, V. TIZED, Klapka-UTCZA 174. SZÁM.

G. FEKETE MIHÁLY úr könyvnyomdájával szemben.

A hölgyközönség becses figyelmébe ajánlom

4020-50-4

Női-szabó termemet.

A női szépségnek föltétlen előidézője a női (Chic) csinoság, melyet csak jól szabott ruhákkal és izléses díszítésekkel lehet elérni. De jobban előtérbe kell szorítanunk az ősz beálltával a felöltöket és a csinos Ulczi varrásos kabátocskákat, mely már most a divat szigorú és titokzatos zárt ajtaja mögül is kipattant: hogy a legkedveltebb őszi kabát fog lenni. Amelyet Kecskeméten csak egyedül nálam lehet megrendelni. Másutt csak raktáron tartják, a mely soha sincs úgy kidolgozva, mint egy rendelt munka, az állása meg se közelítheti azt a kabátot, mely az illetőnek a saját alakjára lesz kipróbálva és megcsinálva. Tehát föltétlen előnyösebb és szükséges a női (Chic) csinoság érdekében, hogy a felső kabátokat is mérték után rendeljék meg, mert az áránál úgy sincs semmi különbség. Elvállalok szakmamba vágó mindennemű munkát.

A mélyen tisztelt hölgyközönség nagybecsű pártfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel:

ifj. Csibra János, angol női-szabó.

Jó munkás varró leányok és női-szabó segédek és egy tanuló fiú vagy leány felvételnek.

Önkénytes árverés.

„Ágasegyházi tanyák“ vasúti állomáshoz közel, Izsák község határában fekvő 200 holdas birtok igen kedvező feltételek mellett

2-3-5 holdas részletekben

önkénytes árverés útján fog eladatni. Az árverés határnapja f. évi szeptember hó 5-ik napjának reggeli 7 órájára van a helyszínén kitűzve. Felvilágosítást nyújt dr. Fodor Sándor kecskeméti (Nagykörös-utca 14-ik szám 4012 alatt) ügyvéd.

Győződjünk meg!

Mert úgy hallom, hogy Kecskeméten, a Budai-nagy-utca 151. sz. alatt — az Itczés-piacz mellett, —

most nyílt meg a

Hazai czipő-raktár,

a hol sajátkészítményű jó férfi-, női- és gyermek-czipő van raktáron!

Mérték után bamulatos olcsón és jól dolgozik.

Javítást is elfogad.

Győződjünk meg!**Ségner Lipót**

3993

kárpitós és diszitő

50-8

Kecskeméten, Nagykörös-utca 18. szám alatt,

Lakatos-utca saroképület.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget és tisztelt megrendelőimet, hogy **raktáron tartok és készítek minden, a kárpitós szakba vágó munkákat.** Átalakitások és javítások jutányos áron.

T. megrendelőim és a nagyérdemű közönség nagybecsű pártfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel:

Ségner Lipót

kárpitós és diszitő.

Ebédló és nádszékek gyári raktára.